

Załącznik 4. Streszczenie polskie i angielskie

Streszczenie

Niniejszy zeszyt metodologiczny przedstawia metodologię badania statystycznego: 1.04.01 Stowarzyszenia, fundacje, samorząd gospodarczy i zawodowy oraz społeczne jednostki wyznaniowe. Badanie prowadzone jest zgodnie z programami badań statystycznych statystyki publicznej w ramach bloku tematycznego 1.04 Gospodarka społeczna. Celem tego badania jest dostarczenie informacji charakteryzujących wybrane rodzaje organizacji sektora non-profit; określenie ich potencjału ekonomicznego i społecznego oraz skali i warunków prowadzonej działalności. Opracowane informacje służą do przygotowania rachunku sektora instytucji niekomercyjnych wyróżnianego w ramach rachunków narodowych, a także wykorzystywane są do monitorowania wskaźników w zakresie m.in. kapitału społecznego, ekonomii społecznej oraz realizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W pierwszej części opracowania przedstawiono zakres podmiotowy i przedmiotowy badania oraz odbiorców danych. W ramach badania *Stowarzyszenia, fundacje, samorząd gospodarczy i zawodowy oraz społeczne jednostki wyznaniowe* obowiązkiem sprawozdawczym obejmowane są następujące typy organizacji non-profit: fundacje; stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne; społeczne podmioty wyznaniowe, czyli jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego oraz innych kościołów i związków wyznaniowych, których działalność miała charakter społeczny, oraz organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego. W zakresie przedmiotowym badania opisano główne zagadnienia: zakres prowadzonej działalności, członkostwo, praca społeczna, praca płatna, finansowe aspekty działalności, zarządzanie i działalność informacyjna, współpraca z innymi podmiotami, uwarunkowania związane z posiadaniem statusu OPP oraz działalność stowarzyszeń zrzeszających przedstawicieli mniejszości narodowych, etnicznych lub cudzoziemców.

Rozdział drugi opisuje metodykę pozyskiwania informacji oraz źródła danych do tworzenia kartotek. Badanie realizowane jest za pomocą formularzy sprawozdawczych, które wypełniane są przez organizacje objęte obowiązkiem sprawozdawczym. W tej części opisany został dobór jednostek do kartotek sprawozdań SOF, a także proces konstruowania wag umożliwiających uogólnienie pozyskanych danych na całą populację aktywnych jednostek.

Rozdział trzeci poświęcony jest narzędziom zbierania danych. Opisane zostały wykorzystywane w badaniu formularze sprawozdań: SOF-1 *Sprawozdanie z działalności fundacji, stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych*; SOF-4s *Sprawozdanie z działalności samorządu gospodarczego i zawodowego*, SOF-1/4e *Informacja ewidencyjna o podmiotach, które nie wypełniły sprawozdania SOF-1 lub SOF-4s*, SOF-5 *Sprawozdanie o współpracy, zarządzaniu i działalności informacyjnej wybranych organizacji non-profit*; SOF-5SN *Załącznik do sprawozdania SOF-5 dla stowarzyszeń zrzeszających przedstawicieli mniejszości narodowych, etnicznych lub cudzoziemców*. Dodatkowo w tym rozdziale zostały opisane źródła danych administracyjnych i pozaadministracyjnych wykorzystywane w tym badaniu.

W rozdziale czwartym przedstawiono podział zmiennych występujących w badaniu. Zostały w tym miejscu zdefiniowane stosowane pojęcia. Scharakteryzowano zmienne w podziale na zależne i niezależne oraz metryczne i niemetryczne. Opisane zostały również zastosowane miary i wskaźniki oraz metody ich obliczania, a także stosowane w badaniu 1.04.01 klasyfikacje.

Zasady organizacji badania zostały omówione w rozdziale piątym. Opis zawiera role i zadania należące do jednostki autorskiej oraz jednostek współpracujących przy badaniu.

W rozdziale szóstym przedstawiono formy, częstotliwość i daty publikacji wyników badania, jak również przekroje, kryteria i sposoby grupowania prezentowanych danych. Wykaz wszystkich form publikacji związanych z badaniem wydanych od 2009 r. zawiera Załącznik 2. Różne formy publikacji są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej GUS. Ponadto z wynikami badania można zapoznać się w Banku Danych Lokalnych

(dziedzina „Sektor non-profit”) oraz w zbiorczych wydawnictwach GUS, m.in. w Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział siódmy zawiera opis ewaluacji badania. Po zakończeniu każdej edycji badania sporządzany jest raport jakości. W celu rozpoznania stanu aktywności jednostek, z którymi nie udało się nawiązać kontaktu w trakcie zbierania sprawozdań SOF-1 i SOF-4, przeprowadza się ponowną weryfikację stanu aktywności. Natomiast w celu ograniczenia błędów precyzji danych związanych z przedmiotowymi brakami odpowiedzi stosuje się imputację danych w zakresie kluczowych zmiennych dotyczących przychodów, kosztów i zatrudnienia.

Do zeszytu dołączono listę zmiennych wykorzystywanych w badaniu realizowanym na formularzach sprawozdawczych o symbolu SOF, wzory formularzy wraz z objaśnieniami, informację o działalności wydawniczej GUS dotyczącej obszaru sektora non-profit w latach 2009–2018, streszczenie w wersji polskiej i angielskiej oraz konstrukcję obliczania wskaźnika profesjonalizacji zarządzania oraz kapitału społecznego.

Summary

This methodological report presents the methodology of the statistical survey: 1.04.01 Associations, foundations, business and professional associations and faith-based charities. The survey is conducted in accordance with statistical research programmes of official statistics within the thematic block 1.04 Social economy. The purpose of this survey is to provide information characterising selected types of non-profit organisations; determination of their economic and social potential as well as the scale and conditions of the conducted activity. The information elaborated is used to prepare the account of the non-profit institutions sector distinguished within national accounts, and is also used to monitor indicators in the field of, among others social capital, social economy and implementation of the law on public benefit activities and volunteering.

The first part of the elaboration presents the subject and object scope of the survey and data recipients. As part of the survey of the *Associations, foundations, business and professional associations and faith-based charities*, the reporting obligation covers successively the types of non-profit organisations: foundations; associations and similar social organisations; faith-based charities, i.e. organisational units of the Catholic Church and other churches and religious associations whose activities were social, as well as business and professional associations. The subject scope includes such issues as: range of the conducted activity, membership, social work, paid work, financial aspects of operations, management, cooperation with other entities, conditions related to the status of OPP and the activities of associations of representatives of national, ethnic or foreign minorities.

The second chapter describes the methodology for obtaining information and data sources for creating files. The survey is carried out using reporting forms that are completed by organisations subject to reporting obligations. This section describes the selection of units for SOF report files, as well as the process of constructing scales that allow generalization of acquired data for the entire population of active units.

The third chapter is devoted to data collection tools. Questionnaires used in the survey were described: *SOF-1 Report on the activities of foundations, associations and similar social organisations*; *SOF-4s Report on the activities of the business and professional associations*, *SOF-1/4e Information on entities that have not completed the SOF-1 or SOF-4s report*, *SOF-5 Report on cooperation, management and information activities of selected non-profit organisations*; *SOF-5SN Annex to the SOF-5 report for associations of representatives of national, ethnic or foreign minorities*. In addition, this chapter describes the sources of administrative and non-administrative data used in this survey.

The fourth chapter presents the division of variables occurring in the survey. The terms used are defined here. The variables were divided into dependent, independent, metric and non-metric. The measures and indicators used and methods of their calculation were also described, as well as the classifications used in the survey 1.04.01.

Principles of organising the survey are discussed in the fifth chapter. The description contains roles and tasks belonging to the author's unit and units cooperating in the survey.

The sixth chapter presents the frequency and dates of publication of the survey's results, as well as cross-sections, criteria and ways of grouping the presented data. The list of all forms of publications related to the survey issued since 2009 is included in Annex 2. Various forms of publications are available in an electronic version on the Statistics Poland's website. Results of the survey can also be viewed in the Local Data Bank (field "Non-profit sector") and in Statistics Poland's aggregate publications, among others in the Statistical Yearbook of the Republic of Poland.

The seventh chapter describes the evaluation of the survey. A quality report is prepared after each edition of the survey. In addition, in order to recognize the activity status of the entities with whom it was not possible to contact while collecting SOF-1 and SOF-4 reports, the activity status is re-verified. However, in order to reduce data precision errors related to the lack of response in question, data imputation is used in the scope of key variables regarding revenues, costs and employment.

The methodological report has a list of variables used in the survey carried out on SOF reporting forms, form templates with explanations, information on the Statistics Poland's publishing activity regarding the non-profit sector in the years 2009–2018, a summary in Polish and English, and a structure for calculating the professionalization indicator management and social capital.